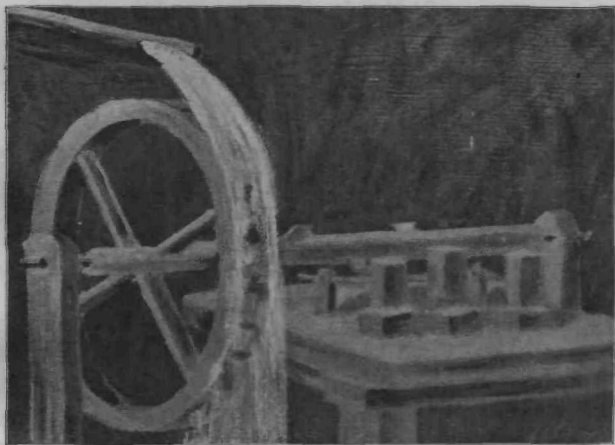

Koristna zabava.

4. „Kovačnica“.

Nespametno bi bilo v prekrasnem poletnem času vedno doma čepeti. Zabava v naravi, če si jo znamo pametno urediti, nam razvedruje duha in utrjuje telesno zdravje. Na polju in travniku, na vrtu in v gozdu se nam nudi stoterna priložnost za taka zdrava razvedrila. Še posebno ugodno je tam, kjer se pretaka potok v bližini. Tu se lahko posnemajo drvarji, ki plavijo drva in hlode, mornarji, ki prevažajo blago in potnike itd. Zlasti imenitna zabava so obvodne stavbe, kakor smo zadnjič videli pri mlinu (str. 63 in 64).

Št. 5.

Danes pa vas opozorim na slšno zabavo, ki je pa lažja in preprostejša: kako se narejajo „stope“ ali „kovačnice“.

Narediti je treba najprej vodno (mlinsko) kolo, ki je pa lahko še preprostejše nego ga vidite na sliki. Zadostuje, če se v precej debelo ravno paličico v podobi kolesa pritrdijo desčice, ki hitro zavrtje vreteno, ako jih ob koncu zadene tekoča voda od zgoraj ali spodaj. Pri naši „kovačnici“ je vreteno podaljšano in v njem so na treh krajih pribite lopatice, obrnjene na razne strani. Poleg vsake lopatice se postavi kladivo, ki ima ročaj blizu konca tako pritrjen na stebričku, da se na poševni iglici lahko vzdiguje in pada. Ko voda zavrti vreteno, pritisne lopatica konec toporišča prvega kladiva, ki se vsled tega vzdigne

a takoj zopet paše in močno udari na svojo podlago, ko se lopatica naprej pomakne. Enako se zgodi potlej z drugim in tretjim kladivom ter redno ponavlja, kolikorkrat se zavrti. Ako ima vsako kladivo primerno — morda še kako zvonečo podlago, se daleč slišijo ubrani udarci.

Bistrourni čitatelji si bodo znali prirediti še drugačnih zabav, uporabljaje vodno silo in vreteno.

Modrost v pregovorih, domačih in tujih.

Bog.

Bog meri rame po bremenu. — Bog meri mraz po obleki. — Bog ne zahteva od človeka nič drugega kot to, kar mora in kar more. — Bog sprejme voljo za dejanje.

Samo Bog je brez napake. *(Se reče, če koga preveč hvalijo, ali pa v zagovor, če ga grajajo.)*

Kdor se Bogu zahvali za klas mu podari snop.

Kar Bog stori, to je prav storjeno. — Česar Bog ne odobri (potrdi), to je slabo in ostane slabo.

Pred Bogom smo vsi enaki.

Kdor Bogu služi, ima dobrega gospodarja. Boga hvaliti v sreči je srebro, Boga hvaliti v nesreči je zlato!

Če hoče Bog kaznovati koga, mu zatisne oči. *(Najhujša je kazen, če kdo nima pravega spoznanja.)*

Kar Bog dá vejam, to da drevesu. *(Sreča otrok je obenem sreča staršev; če so srečni posamezniki, je srečna tudi vas, soseska, dežela itd.)*

Kadar Bog daje, je treba nastaviti vrečo, potlej pa ne pozabiti voze. *(Zastonj bi bil naš trud brez božjega blagoslova, a tudi oboje zastonj brez pametne varčnosti.)*

Kar se hoče Bogu darovati, se ne sme iz svinjskega korita jemati. — Bog gleda na jedro, in ne na lupino. — Bog ne šteje po urah marveč po utripanju srca.

Bog nikogar ne vleče za lase v nebesa. *(Človek ima prosto voljo in se mora sam odločiti za dobro.)*

Božje oko ne spi. *(Bogu se ne more nič prikriti.)*

Bog skrbi, da drevesa ne zrasto do nebes. — Bog skrbi, da volkovi lune ne požro. *(Bog ponižuje prevzetneže.)*

Bog si ne pusti svoje ure nikomur uravnavati. *(Bog je najvišji Gospod, ki urejuje vse po svoji najsvetejši volji.)*

Če Bog ne da dežja, da pa vsaj roso. *(Če komu Bog ne da vsega, mu da vsaj najpotrebnejše.)*

Boga srečaš povsod, če ga hočeš pozdraviti. *(Vse stvari nas spominjajo na Boga in vabijo k molitvi.)*

Kdor Boga izgubi, ničesar ne obdrži. — Kdor nima Boga, nima nič.

Kdor hoče Boga dobiti, mora samega sebe izgubiti.

Kdor ni zvest Bogu, tudi ljudem ni zvest. Božja metla čisto pometa.

Kdor hoče Boga goljufati, goljufa samega sebe. — Kdor hoče Boga goljufati, mora veliko znati.

Ako Bog govori, odmeva v vsakem jeziku. Bog vlada ljudi kot potoke.

Bog je tam, kjer je bil.

Bog da noge, pa človek mrmra, ker nima čevljev.

Komur da Bog kamen zvečiti, mu ga prej namoči. *(Ako Bog kliče koga k izrednemu delu, mu da tudi izredno pomoč.)*

Reki: Bogu dan (čas) krasti (= nič delati, postopati). — Za božjo plačo (= zastonj, ker darovalcem želimo, da bi jim Bog poplačal mesto nas). — Ima Boga v omari (= zelo je navezan na denar). — Boga naj zahvali, da ... *(Vesel naj bo, da ni hujše, ker mu je itak Bog naklonil več, kakor je zaslužil.)* — Še Bog, da je tako (= še Bog bodi zahvaljen, da ...) — Ne vé, kje Bog stanuje. *(Če je kdo zelo neveden ali nima nič smisla za kaj višjega.)* — Bog vam blagoslovi! *(Lepše voščilo nego: dober tek!)* — Bogu bi se ponudil za „inštruktorja“. *(Če je kdo preveč ponosen na svojo učenost.)* — Bog mu je pozabil ustvariti „gruntec“. *(Če se komu očita, da nič nima.)* — Hudo, da se Bog usmili! *(Ker v hudih stiskah kličemo božje usmiljenje.)* — Bogvekdaj in bogvekaj ... *(Zaradi spoštljivosti do božjega imena boljše: kdovekdaj in kdovekaj ...)*

Zastavica.

(Priobčil Cid, Em. Naft.)

Ptica lepa sem močvirnica,
s čopom se ponaša moja glava;
kakor hitro pa obglaviš me,
riba brza ti po vodi plava.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsakega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 78, v Ljubljani.

Izdaje društvo „Pripravniški dom“. — Urejuje Ant. Kržič. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.